

HERHALINGSOEFENINGEN

Er hangt een slaperige stemming in het holle theorie-lokaal. Een stemming waaraan niemand ontkomt.

Vanmorgen was het tirailleeren in het vermoeiende zware duinterrein, zandhoop op, zandhoop af, en iedere helling die genomen werd, liet een herinnering achter in de laarzen, kleine saamklonterende zandkorreltjes als evenzooveel kwelduiveltjes.

En de zon stond zonder ophouden te stoven . . .

Nu zitten ze moe en soeziger op de houten banken zonder leuning, hangend voorover op de blank geschuurde tafels. 't Laatste uur theorie. Dan zijn ze vrij.

En al weer een dag zit er dan op. Al weer twee „kuchies” minder.

't Schiet nu mooi op. Hun gedachten soezen weg, naar huis. Naar 't burgerpakje, dat hun nu weer dubbel begerlijk lijkt.

Naar huis! Dat is vrouw, gezin, of meisje. Dat is ook: de zaak, het dagelijksch werk, of de doffe uitzichtloosheid van het wachten op werk.

Sommigen hebben de knopen van de tuniek los. Ze zijn eruit gegroeid.

Anderen hebben er de mot in laten komen.

Dat kostte hun een uitbrander bij de inspectie, die gelukkig voorbij is. Dat laat hen koud. Maar 't ergste komt nog. Inhouding van 't zakgeld.

Weer anderen denken heelemaal niets.

En vaag waaien hen de theorie-klanken voorbij. Seinlampen... U-sein-lamp... postduivendienst. De luitenant voelt, dat hij voor stoelen en banken staat te praten.

Maar hij is te lang in dienst, en heeft al te veel desillusies gehad, om er zich warm over te maken.

Automatisch praat hij door. Droog en zonder animo. Het voorschrift verbindingdienst . . .

„Och wat, die kerels leeren het nooit.”

Over twintig minuten is hij ook vrij. Zijn twoseatertje wacht op de binnenplaats. Vanavond Scheveningen.

De sectie soest. De luitenant soest, en hoort zijn eigen stem als die van een vreemde naast hem.

Tot ineens, als een bom in een kerk, de deur opengaat. Een rijzweepje tikt tegen het hout. Een sabel die even een rijlaars raakt. Sterren! Veel sterren en een balk.

De kolonel met zijn adjudant.

„Geeft acht!” De luitenant is weer wakker en ambitieus. Stram staat hij voor de lange tafel. Zijn mensen schrikken ook wakker. Een enkeling kijkt wat onthutst.

De luitenant dwingt hem met z'n blik.

„Eerste sectie, tweede compagnie, kolonel. 'k Ben bezig met theorie over de verbindingsmiddelen.”

„Dank u, mijnheer Van Beveren! Laat de mensen gaan zitten.”

De luitenant biedt stoelen aan. De mensen zakken weer op de banken neer.

Ze zijn nu klaar wakker en blijven het: onbewust is er nog iets blijven hangen van de oude vrees uit hun eersten oefentijd, voor de „goudvinkies,” al weten ze in hun hart, dat die hen weinig „maken” kunnen.

Maar dit moet een nijdas zijn, ondanks z'n onschuldig blozend bolrond gezichtje, met het kinderlijke snorretje. Je kunt nooit weten, 't is zoo dicht bij grootverlof. Veiligheid vóór alles!

De luitenant hervat energiek zijn theorie, zijn stem is niet mat meer, gebaren ondersteunen zijn betoog.

Hij weet het. Het is een hobby van den kolonel om zelf vragen te stellen. En die kerels hebben niet geluisterd.

Hij moèt resumeeren. Alles nog eens doorloopen, mischien blijft er iets van hangen!

„Dus om 't alles nog eens vluchtig door te loopen: we hebben dan allereerst de seinlampen, de vlaggen, en voor kortere afstanden de sluiters; . . . dan de postduiven en de berichthonden, als een opzichzelf staande categorie, en verder . . .”

De kolonel luistert mee, zinnend ondertusschen op een goede vraag straks. Hij weet er zelf niet veel van. En die luitenant Van Beveren schijnt er goed in te zitten.

Och, verbindingdienst . . . daar komt hij zoo weinig mee in aanraking. En dan die uniformen-commissie vraagt zijn volle aandacht. Die tressen achter op de tuniek van de hoofdofficieren! Als hij dat er door kan krijgen! Dat zou wel een heele verbetering zijn.

Langzaam dreigt het gehoor weer in slaap te sukkelen.

Maar de luitenant wil ze wakker houden.

„Niet waar, Hofkamp?” vraagt hij zoo terloops, en de aangesprokene, die net dreigde in te dommelen, schrikt bij het hooren van zijn naam recht.

„Ik geloof, dat ik zoo klaar ben, kolonel!”

„Juist, mijnheer Van Beveren, juist. Heel interessant. U staat me toe, dat ik enkele vragen stel?”

„Natuurlijk, kolonel.”

„Eh, jij daer, soldaet, eh . . .”

Met z'n rijzweep wijst hij een der menschen aan, een ronde, goedhartige maar niet al te snugger uitzierende boerenjongen, die versuft, als vastgegroeid aan zijn bank, blijft zitten.

„Opstaan!” bijt de luitenant hem toe, onrustig, want dat de kolonel daar nu juist den stomste van het heele stel uitpikken moet! Dat kan wat worden!

„Jij, soldaet, eh . . . hoe heet je?”

„Jansen, overste, u... kol'nel wi'k zegge.”

„Ahem, zoo! Vertel jij me dan maer eens, — je hebt nu de theorie van den luitenant gehoord — wat jij in oorlogstijd het meest praktische verbindingsmiddel zou vinden!”

Jansen kijkt met een goedigen glimlach het lokaal eens door, met een gezicht van: „Wat-zeg-je-me-nou-daarvan! Hej-je-daar-nou-van-terug?”

De sectie gnuift in stilte.

De luitenant wacht onrustig af.

De kolonel tikt gracieus met zijn rijzweepje tegen z'n hooge laarzen.

„Nou, vooruit, wat zou jou het beste lijken?”

Even licht er iets op in de oogen van Jansen.

„Nou, kol'nel, as je 't *mijn* vraagt, ik zou zoo zegge, asse-ze-nou nog es een kruisinkie wiste te vinde tusschen een postduif en een papegaai, dan konde ze de berichten mondeling overbrengen!”

De sectie is niet meer te houden. De lach klatert op.

De luitenant smeekt met zijn oogen om stilte.

De kolonel slikt zijn overige vragen in.

Hij heeft plotseling haast.

„'t Is goed, je kunt gaan zitten! Adieu mijnheer Van Beveren, Adieu.”

„Geeft acht!” bijt de luitenant.

De sectie staat, trillend in de beenen, met nauwelijks onderdrukten proestlach.

De deur valt dicht met een smak.

Kolonels hebben geen gevoel voor humor meer.

De luitenant wil uitvaren.

Dan is het ook hem te machtig.

Hij is ook maar een mensch.

En hij stemt in met het nieuwe lachsalvo van zijn sectie.

G. J. P.